

Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE
Broj: 02 – 1070/8
Podgorica, 05.11.2020. godine

Na osnovu člana 40 i 144 Zakona o elektronskim medijima ("Sl. list Crne Gore", br. 46/10, 40/11, 53/11, 06/13, 55/16, 92/17 i 82/20) i člana 18 Zakona o upravnom postupku ("Sl. list Crne Gore", br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), postupajući po anonimnom prigovoru (akt zaveden kod Agencije za elektronske medije pod br. 02-1070 od 06.10.2020. godine), direktor Agencije za elektronske medije donosi

R J E Š E N J E

1. Privrednom društvu „Telemach“ d.o.o. iz Podgorice, pružaocu AVM usluge na zahtjev „Telemach“, izriče se upozorenje, kao upravno-nadzorna mjera zbog kršenja odredbi člana 26a stav 1 i 2 Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja odobrenja za pružanje audiovizuelnih medijskih usluga na zahtjev ("Sl. list Crne Gore", br. 35/11 i 08/19) i izdatog Odobrenja za pružanje audiovizuelne medijske usluge na zahtjev „Telemach“ br. O-AVMD-01.
2. Upozorenje iz tačke 1 ovog Rješenja se izriče zbog kršenja obaveze pružaoca AVM usluge na zahtjev da obezbijedi da se za programske sadržaje koji mogu štetiti fizičkom, mentalnom ili moralnom razvoju maloljetnika i kategorisani su kao neprimjereni za maloljetnike mlađe od 18 godina, u periodu od 06 do 23 sata, automatski aktiviraju mjere roditeljske kontrole takvih sadržaja (pinovanje), a ukoliko ova mjera ne obezbjeđuje efikasnu zaštitu maloljetnika od štetnih sadržaja, a program emituje ove sadržaje u kontinuitetu i svakodnevno, u periodu od 06 do 23 sata, obezbijedi da se automatski aktiviraju mjere roditeljske kontrole cijelog TV programa (pinovanje) (član 26a st. 1 i st. 2 Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja odobrenja za pružanje audiovizuelnih medijskih usluga na zahtjev).
3. Nalaže se privrednom društvu „Telemach“ d.o.o. iz Podgorice da bez odlaganja, a najkasnije u roku od dva dana od prijema ovog rješenja, obezbijedi automatsko aktiviranje mjere roditeljske kontrole (pinovanje) za programske sadržaje koji mogu štetiti fizičkom, mentalnom ili moralnom razvoju maloljetnika i kategorisani su kao neprimjereni za maloljetnike mlađe od 18 godina, u periodu od 06 do 23 sata, a ukoliko ova mjera ne obezbjeđuje efikasnu zaštitu maloljetnika od štetnih sadržaja, a program emituje ove sadržaje u kontinuitetu i svakodnevno, u periodu od 06 do 23 sata, obezbijedi da se automatski aktivira mjere roditeljske kontrole cijelog TV programa.
4. Privredno društvo „Telemach“ d.o.o. iz Podgorice, pružaocu AVM usluge na zahtjev „Telemach“, je dužno da u skladu sa čl. 140 stav 3 Zakona o elektronskim medijima posredstvom veb sajta i info kanala objavi informaciju o izrečenoj mjeri iz tačke 1 ovog Rješenja koja glasi :

„Agencija za elektronske medije izrekla je privrednom društvu 'Telemach' d.o.o. iz Podgorice, pružaocu AVM usluge na zahtjev 'Telemach', upozorenje zbog kršenja obaveze automatskog aktiviranja mjera roditeljske kontrole za programske sadržaje koji mogu štetiti fizičkom, mentalnom ili moralnom razvoju maloljetnika i kategorisani su kao neprimjereni za maloljetnike mlađe od 18 godina, u periodu od 06 do 23 sata“.

5. Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.
6. Ovo rješenje će se objaviti na veb sajtu Agencije za elektronske medije www.aemca.org.
7. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

O b r a z l o ž e n j e

Dana 06.10.2020. godine, Agenciji za elektronske medije (u daljem tekstu: „Agencija“) dostavljen je anonimni prigovor, na rad privrednog društva „Telemach“ d.o.o. Podgorica, pružaoca AVM usluge na zahtjev „Telemach“ (zaveden kod Agencije pod br. 02-1070 od 06.10.2020. godine).

Prigovor se odnosi na distribuciju programskog sadržaja „Zadruga“ na televizijskom programu „Pink M“, u okviru AVM usluge na zahtjev „Telemach“, jer su uočena odstupanja u primjeni mjere pinovanja.

Podnositelj prigovora navodi da „*i pored pravilnika koji definiše granični period reality programa od 23-06, Pink M televizija emituje od 20:46-21:00 Zadrugu bez kontrolę*“, ukazujući da je emiter „*prikazao pogrešnu programsku šemu i doveo operatore u zabludu*“.

Postupajući po osnovu navoda iz prigovora, Sektor za monitoring Agencije izvršio je uvid u ponudu AVM usluge na zahtjev „Telemach“, distribuiranu u okviru osnovnog paketa na televizijskom programu „TV Pink M“, i sačinio nalaz dana 08.10.2020. godine (akt broj 02-1070/1 od 08.10.2020. godine).

Saglasno nadležnostima ustanovljenim članom 138 Zakona o elektronskim medijima (u daljem tekstu: Zakon) i članom 112 Zakona o upravnom postupku, a u cilju utvrđivanja da li je došlo do kršenja Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja odobrenja za pružanje audiovizuelnih medijskih usluga na zahtjev (u daljem tekstu: Pravilnik) i Odobrenja, Agencija je od pružaoca AVM usluge zatražila pisano izjašnjenje (akt br. 02-1070/2 od 13.10.2020. godine).

Dana 15.10.2020. godine, pružalac AVM usluge na zahtjev je uputio Agenciji zahtjev za dostavljanje kopije snimaka programskih sadržaja na osnovu kojih je sačinjen nalaz Sektora za monitoring br. 02-1070/1 od 08.10.2020. godine (akt zaveden kod Agencije pod brojem 02-1070/3 od 15.10.2020. godine). Postupajući po navedenom zahtjevu, Agencija je dostavila pružaocu AVM usluge traženi video materijal (akt broj 02-1070/4 od 15.10.2020. godine).

Pružalac AVM usluge je nakon uvida u dostavljeni video materijal, dana 20.10.2020. godine dostavio Agenciji zahtjev za pristup uređaju na osnovu kojeg je vršen monitoring (akt zaveden kod Agencije pod br. 02-1070/5 od 20.10.2020. godine), što je Agencija omogućila.

Dana 26.10.2020. godine, operator je dostavio pisano izjašnjenje (akt zaveden kod Agencije pod br. 02-1070/6 od 26.10.2020. godine), u kom „*ukazuje na nedostatke po pitanju samog prigovora*“. Po mišljenju operatora „*iz dostavljenog akta se ne može zaključiti da li isti predstavlja izvorni prigovor, jer je u pitanju odštampana elektronska poruka, prethodno upućena od strane lica ... koje je zaposleno u Agenciji na mail ard@ardcg.org, te se sa sigurnošću ne može utvrditi da li se radi o izvornom sadržaju prigovora*“.

Takođe, u izjašnjenju se ukazuje da se iz teksta prigovora „*nedvosmisleno može zaključiti da je podnositelj podnio prigovor zato što je smatrao da je emiter, vršio emitovanje programa suprotno članu 55 stav 3 Zakona o elektronskim medijima*“.

U nastavku izjašnjenja se navodi da se „*mjera roditeljske kontrole koja podrazumijeva unošenje lozinke za gledanje određenog sadržaja (pinovanje) vrši na osnovu programske šeme koju 'Telemach-u' prethodno dostavljaju emiteri sadržaja koji trebaju biti zaključani*“, pojašnjavajući da se „*obzirom na količinu sadržaja koju je potrebno pinovati, programska šema unosi u sistem koji automatski vrši pinovanje sadržaja u periodu koji je naznačen programskom šemom*“, a da se „*iz teksta prigovora jasno zaključuje da emiter nije poštovao dostavljenu programsku šemu*“. Operator smatra da „*nije moguće zaključiti za koju to uslugu nije izvršeno navodno pinovanje, obzirom da Telemach pruža više vrsta AVM usluga na zahtjev*“, pa „*imajući u vidu to da je prigovor podnijet na rad emitera zbog emitovanja sadržaja suprotno čl. 55 st. 3 Zakona o elektronskim medijima, a ne na rad pružaoca AVM usluge, da nije moguće utvrditi na koju tačno uslugu se prigovor odnosi, kao i to da emiter nije poštovao programsku šemu, više je nego jasno da Telemach ne može biti stranka u ovom upravnom postupku*“, zbog čega „*predlaže da Agencija ovaj postupak obustavi*“.

Pružalac AVM usluge na zahtjev, opreza radi, dalje ističe da je „*internom provjerom utvrdio da je programska šema za pinovanje sadržaja 'Zadruga' koji je dana 05.10.2020. godine, emitovan u terminima bliže navedenim u Nalazu Sektora za monitoring na 'TV Pink M', uredno bila unešena u sistem koji vrši pinovanje*“. Objašnjava da „*kako je Telemach Crna Gora kao pružalac AVM usluge na zahtjev već obezbijedio automatsko aktiviranje mjere roditeljske kontrole (pinovanje) za programske sadržaje koji mogu štetiti ... razvoju maloljetnika, i kategorisani su kao neprimjereni za maloljetnike mlađe od 18 godina, eventualno izričanje mjere upozorenja bi bilo bespredmetno*“.

Na kraju predlaže da „*u cilju prevaziđenja ove situacije Sektor za monitoring izvrši dopunu nalaza i to za period koji može biti duži od jednog dana, kako bi se nesumnjivo utvrdilo da li Telemach primjenjuje automatsko aktiviranje mjere roditeljske kontrole (pinovanje)*“ pa napominje da je „*Sektor za monitoring u svojoj praksi već vršio dopunu nalaza, i to u postupku pokrenutom protiv privrednog društva M.TEL DOO (Rješenje Agencije br.02-486/4 od 17.07.2020.godine)*“, ističući da je „*u svom izjašnjenju M.TEL DOO*

obavijestio Agenciju da je naknadno počeo da vrši 24h pinovanje kanala koji su emitovali sporni sadržaj, a nakon čega je Agencija (Sektor za monitoring) izvršila dopunu nalaza kako bi se izvršila provjera ovih navoda", te „nije izrekla mjeru upozorenja zbog kršenja mjere automatskog aktiviranja roditeljske kontrole (pinovanje)".

Prilikom razmatranja da li je došlo do kršenja Zakona, Pravilnika i Odobrenja za pružanje audiovizuelne medejske usluge na zahtjev, Agencija je posebno imala u vidu sljedeće:

- Članom 26a stav 1 Pravilnika je predviđeno da je pružalac AVM usluge na zahtjev dužan da programske sadržaje, koji se distribuiraju u okviru osnovnog paketa programa, a koji mogu štetiti fizičkom, mentalnom ili moralnom razvoju maloljetnika i kategorisani su kao neprimjereni za maloljetnike mlađe od 18 godina, u smislu Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima ("Službeni list Crne Gore", br. 35/11 i 7/16), učini dostupnim samo na način kojim se obezbjeđuje da maloljetnici u uobičajenim okolnostima neće čuti ili vidjeti takvu uslugu.
- Članom 26a stav 2 Pravilnika je predviđen način na koji se obezbjeđuje da maloljetnici u uobičajenim okolnostima neće čuti ili vidjeti programske sadržaje koji mogu štetiti njihovom fizičkom, mentalnom ili moralnom razvoju podrazumijeva, ali se ne ograničava na:
 - automatsko aktiviranje mjera roditeljske kontrole takvih sadržaja (pinovanje, odnosno omogućavanje pristupa sadržaju samo uz korišćenje PIN koda), u periodu od 06 do 23 sata, u skladu sa podacima (naziv, vrijeme emitovanja, kratak opis i dobna kategorizacija) dostupnim u okviru elektronskog programskog vodiča ili drugog izvora koji obezbjeđuje emiter programa.
 - automatsko aktiviranje mjera roditeljske kontrole cijelog TV programa (pinovanje), u periodu od 06 do 23 sata, ukoliko mjera iz tačke a) ovog stava ne obezbjeđuje efikasnu zaštitu maloljetnika od štetnih sadržaja, a program emituje ove sadržaje u kontinuitetu i svakodnevno.

Na osnovu informacija i navoda sadržanih u prigovoru, uvide u distribuirane sadržaje u okviru osnovnog paketa AVM usluge na zahtjev „Telemach“ za dane 05.10. i 02.11.2020. godine, kao i izjašnjenja operatora, može se konstatovati sljedeće:

1. prilikom distribucije televizijskog programa „TV Pink M“, dana 5. oktobra 2020. godine u terminu od 06:00 do 23:00 sata, utvrđena su odstupanja u automatskoj primjeni mjerne pinovanja kako slijedi:

„Telemach“ d.o.o. AVM usluga na zahtjev „Telemach“					
ID medija	Datum	Sadržaj	Distribucija (bez primjene pinovanja)		
			Od	Do	Ukupno trajanje
TV Pink M	05.10.2020	„Zadruga“	6:44:26	6:48:13	0:03:47
		„Zadruga“	11:11:19	12:00:18	0:48:59
		„Zadruga“	12:10:39	12:44:34	0:33:55
		„Zadruga“	13:40:02	13:49:32	0:09:30
		„Zadruga“	14:10:10	14:59:54	0:49:44
		„Zadruga“	15:24:31	15:45:01	0:20:30
		„Zadruga“	16:12:07	16:49:57	0:37:50
		„Zadruga“	17:11:49	18:00:10	0:48:21
		„Zadruga“	18:04:26	18:33:56	0:29:30
		„Zadruga“	20:45:37	21:00:23	0:14:46
		„Zadruga“	22:59:25	22:59:59	0:00:34
				Ukupno	4:57:2

2. Povodom navoda iz jašnjenja vezanih za vjerodostojnost prigovora, treba imati u vidu da je prigovor podnesen preko aplikacije dostupne na web sajtu Agencije (<https://aemca.org/prigovor/>). Ona omogućava podnošenje i anonimnog prigovora, kada je dovoljno da se podnesu samo podaci o nazivu usluge, datumu i vremenu prikazivanja spornog sadržaja. Tako podnesen prigovora, IT

služba upućuje na dalje postupanje u izvornoj formi (dostavljanjem na službeni mail Agencije i rukovodiocu Sektora za monitoring), na način prikazan u prigovoru koji je dostavljen operatoru.

3. U pogledu primjedbe operatora da „nije moguće zaključiti za koju to uslugu nije izvršeno navodno pinovanje, obzirom da Telemach pruža više vrsta AVM usluga na zahtjev“, skrećemo pažnju da se u prigovoru navodi da se odnosi na uslugu „Telemach“/„M-Kabl“. S tim u vezi, operator je u Zahtjevu za prestanak važenja odobrenja za „M-Kabl“ AVM uslugu na zahtjev (akt zaveden kod Agencije pod brojem 02-506 od 04.04.2019. godine) naveo da je „nakon određenog vremena spajanja 'M-kabl' usluga izjednačena sa 'Telemach' uslugom u pogledu same ponude“, pojašnjavajući da „'M-kabl' usluga ne postoji kao zasebna AVM usluga na zahtjev u komercijalnom, pravnom i tehničkom smislu“. Agencija je na osnovu navedenog zahtjeva donijela rješenje o prestanku važenja Odobrenja za pružanje AVM usluge na zahtjev „M-Kabl“ (akt broj 02-506/1 od 15.04.2019. godine). Iz navedenog se zaključuje da se prigovor odnosi na uslugu „Telemach“, obzirom da je AVM usluga „M-Kabl“ prestala da postoji, jer je, kako navodi operator, izjednačena sa uslugom „Telemach“.
4. Agencija uvažava argumente pružaoca AVM usluge na zahtjev da pinovanje vrši na osnovu programske šeme koju dostavljaju emiteri sadržaja koji trebaju biti zaključani, na način što se programska šema unosi u sistem koji automatski vrši pinovanje sadržaja u periodu koji je naznačen programskom šemom. Međutim, prekoračenje pinovanja ovih sadržaja u okviru programa „TV Pink M“, u trajanju od skoro 5 sati u toku jednog dana, ukazuje da pružalač AVM usluge nije u mogućnosti da obezbijedi da se za sadržaje koji mogu štetiti fizičkom, mentalnom ili moralnom razvoju maloljetnika i kategorisani su kao neprimjereni za maloljetnike mlađe od 18 godina automatski aktivira mjera roditeljske kontrole.
5. Uvažavajući napore operatora da primjeni mjeru pinovanja i zaštiti maloljetnike od štetnih sadržaja, iz nalaza se može utvrditi da se sadržaji emituju u okviru programa „TV Pink M“ u kontinuitetu tokom cijelog dana. Ukoliko operator nije u mogućnosti da sa emiterom dogovori dostavljanje pouzdanih podataka o programskoj šemi, koji bi obezbijedili djelotvornost pinovanja samo određenih sadržaja, stekli su se uslovi da operator postupi u skladu sa Pravilnikom i obezbijedi automatsko aktiviranje mjere roditeljske kontrole cijelog TV programa, jer se radi o programu koji u kontinuitetu i svakodnevno emituje sadržaje kategorisane kao neprimjerene za maloljetnike mlađe od 18 godina.
6. Povodom navoda o ranijem postupanju Agencije, na koje operator ukazuje u izjašnjenju, treba imati u vidu da je pružalač AVM usluge na zahtjev „MTEL“, nakon pokretanja postupka po službenoj dužnosti (zbog uočenog odstupanja u pinovanju), počeo da pinuje cijele TV programe, što je uvaženo prilikom odlučivanja da mu se ne izrekne upozorenje. Naime, Agencija je dodatnom provjerom utvrdila da je mjera zaštite maloljetnika (pinovanje) aktivna za program u cijelini, bez obzira na distribuirani sadržaj (nalaz Sektora za monitoring 02-486/3 od 10.07.2020. godine, na koji se operator poziva u izjašnjenju), a pinovanje je na snazi i nakon isključivanja prijemnika ili promjene programa, do trenutka unošenja PINa od strane korisnika, pri čemu aktiviranje ili deaktiviranje mjera roditeljske kontrole od strane korisnika na prijemniku nema uticaja na mjeru zaštite za sporne TV programe.
7. Dopunskim uvidom u distribuirane sadržaje u okviru usluge „Telemach“ (Nalaz Sektora za monitoring, br. 02.1070/7 od 03.11.2020. godine), može se zaključiti da je, prilikom distribucije televizijskog programa „TV Pink M“, dana 02. novembra 2020. godine u terminu od 06:00 do 23:00 sata, i dalje postojalo odstupanje u automatskoj primjeni mjere pinovanja i to kako slijedi:

„Telemach“ d.o.o.					
AVM usluga na zahtjev „Telemach“					
ID medija	Datum	Sadržaj	Distribucija (bez primjene pinovanja)		
			Od	To	Ukupno trajanje
TV Pink M	02.11.2020	„Zadruga“	6:00:00	6:39:28	0:39:28
		„Zadruga“	11:11:40	11:21:56	0:10:16
		„Zadruga“	11:33:32	11:33:42	0:00:10
		„Zadruga“	11:58:59	12:00:10	0:01:11
		„Zadruga“	12:12:58	12:13:56	0:00:58
		„Zadruga“	12:43:58	12:44:58	0:01:00
		„Zadruga“	14:13:27	14:13:57	0:00:30

		„Zadruga“	14:58:57	15:00:27	0:01:30
		„Zadruga“	15:26:07	15:28:55	0:02:48
		„Zadruga“	15:43:57	15:45:08	0:01:11
		„Zadruga“	16:13:55	16:13:57	0:00:02
		„Zadruga“	16:48:57	16:49:25	0:00:28
		„Zadruga“	22:58:56	22:59:59	0:01:03
				Ukupno:	1:00:35

Imajući u vidu navedeno, zaključuje se da postupanje pružaoca AVM usluge na zahtjev „Telemach“ ne može biti poistovjećeno sa opisanim slučajem iz tač. 6 obrazloženja.

8. Kako se u okviru programa „TV Pink M“ u kontinuitetu i svakodnevno emituju štetni sadržaji, bez automatskog aktiviranje pinovanja, neophodno je da operator ili obezbijedi dosljednu primjenu ove mjere ili primjeni alternativnu mjeru, odnosno automatsko aktiviranje mjera roditeljske kontrole cijelog TV programa (pinovanje) u periodu od 06 do 23 sata.

Na osnovu navedenog, može se utvrditi da je pružalac AVM usluge na zahtjev „Telemach“ prekršio odredbe člana 26a stav 1 i 2 Pravilnika i izdato Odobrenje za pružanje AVM usluge na zahtjev O-AVMD-01.

Nakon sprovedenog postupka i uz uvažavanje svih relevantnih činjenica, direktor Agencije je, saglasno čl. 116 Zakona o upravnom postupku, donio odluku kao i dispozitivu ovog Rješenja.

Privrednom društvu „Telemach“ d.o.o. iz Podgorice, pružaocu AVM usluge na zahtjev „Telemach“, je naloženo da u skladu sa čl. 140 stav 3 Zakona informaciju o izrečenoj mjeri objavi posredstvom veb sajta i info kanala.

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

UPUTSTVO O PRAVNOM SREDSTVU

Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije u roku od 15 dana od dana njegovog dostavljanja.

Dostavljeno:

- Privredno društvo „Telemach“ d.o.o.
- Savjet Agencije za elektronske medije
- Sektor za pravne i ekonomске poslove
- Arhiva

